

## παίζω

**παίζω**, ρ. [<αρχ. παίζω], παίζω. **1α.** συμμετέχω σε κάποιο παιχνίδι ψυχαγωγικό ή σε αθλοπαιδιά: «θα παίζεις μαζί μου τάβλι; || θέλεις να παίξουμε χαρτιά; || θα παίζεις μαζί μας μπάλα;». (Λαϊκό τραγούδι: γουστάρεις για να **παίζουμε** μαζί μια παρτιτούλα, πιάσε τα ζάρια όμορφα και άσε τη μανούρα). **β.** (στη νεοαργκό) παίρνω μέρος, συμμετέχω, συμβάλλω: «θα παίζεις στο ρεφενέ που κάνουμε για να βοηθήσουμε τον τάδε; || εγώ δε θα δώσω άλλα λεφτά, γιατί έχω παίζει». **2.** παίρνω μέρος σε τυχερό παιχνίδι, ιδίως σε χαρτοπαίγνιο ή κυβοπαίξια ή και σε λαχείο: «όταν μάθεις να παίζεις, δεν ξεκολλάς εύκολα || είναι η δεύτερη φορά που παίζω εθνικό λαχείο». **3.** στοιχηματίζω, ποντάρω: «παίζω στο εφτά κόκκινο». **4.** ερωτοτροπώ από μικρή απόσταση, φλερτάρω: «δυο μήνες παίζω με τη μικρή που κάθεται στην απέναντι πολυκατοικία». **5.** χειρίζομαι κάποιο μουσικό όργανο: «τι όργανο παίζεις; || εγώ παίζω κιθάρα κι ο αδερφός μου παίζει βιολί». (Λαϊκό τραγούδι: η μια **παίζει** τον μπαγλαμά η άλλη το μπουζούκι κι η τρίτη η μικρότερη τρελή στο μαστουρλούκι). **6.** εκτελώ με κάποιο όργανο ένα μουσικό κομμάτι: «έπαιξε με την κιθάρα του κομμάτια του Πάρι Παρασκόπουλου». **7.** εκπέμπω τραγούδια ή μουσική στο ραδιόφωνο: «βάλε τον τάδε σταθμό για παίζει πολύ ωραία τραγούδια». **8.** αναπαράγω μουσική ή τραγούδια με τη βοήθεια κασετοφώνου ή πικάπ: «παίξε καμιά κασέτα, γιατί βαρέθηκα ν' ακούω τις βλακείες του καθένα». **9.** είμαι ηθοποιός στο επάγγελμα: «παίζω στο Κρατικό Θέατρο Βορείου Ελλάδος». **10.** υποδύομαι, παριστάνω ως ηθοποιός κάποιο ρόλο στο θέατρο, κινηματογράφο ή στην τηλεόραση: «παίζω τον Οιδίποδα || τι παίζεις στο έργο του τάδε σκηνοθέτη; || τι παίζεις στο νέο σήριαλ;». **11.** προβάλλω στην κινηματογραφική οθόνη ή στην τηλεόραση: «τι έργο παίζει ο τάδε κινηματογράφος; || το βράδυ η τηλεόραση παίζει το τάδε έργο». **12.** ανεβάζω στη θεατρική σκηνή: «το Κρατικό Θέατρο Βορείου Ελλάδος παίζει τον Φοιτητές του Γρ. Ξενόπουλου». **13.** ριψοκινδυνεύω, εκθέτω σε κίνδυνο: «οι εργάτες οικοδομών παίζουν κάθε μέρα της ζωή τους ψηλά στις σκαλωσιές || όποιος καπνίζει, παίζει με την υγεία του». **14.** δεν έχω κάποια σταθερότητα, αυξομειώνομαι: «οι τιμές παίζουν στην αγορά». **15α.** στο γ' εν. **παίζει**, κάνει ταλάντευση, κινείται ρυθμικά: «ο δείκτης της βενζίνας παίζει και πρέπει να βρω βενζινάδικο για να γεμίσω το ρεζερβουάρ μου || όταν τη βλέπεις να παίζει τα βλέφαρά της, αυτό σημαίνει πως καμακώνει κάποιον γκόμενο». **β.** (για γυναίκες) ανταποκρίνεται στα ερωτικά μου νοήματα, στο ερωτικό μου παιχνίδι ή επιδιώκει το φλερτ: «της έκανα μερικά νοήματα και βλέπω ότι παίζει, γι' αυτό θα καθίσω ακόμη λίγο μπας και γίνει τίποτα». **γ.** συζητείται: «για τη θέση του υπουργού Εξωτερικών παίζει και το όνομα του τάδε». **δ.** (για κινηματογράφους) προβάλλει: «τι παίζει ο τάδε κινηματογράφος;». **ε.** (στη νεοαργκό) συμβαίνει αυτή τη στιγμή κάτι: «απ' ό,τι έμαθα, στο μπαράκι παίζει μια πολύ σπουδαία φάση, γι' αυτό θα πάω να δω τι γίνεται». **στ.** εξαρτάται: «θα 'ρθεις το βράδυ μαζί μας στα μπουζούκια; -Παίζει, γιατί, αν δε βρω λεφτά, δε θα 'ρθω». **ζ.** έχει κάποια χρησιμότητα, χρησιμεύει: «παίζει αυτό το ποτήρι ή να το πάρω; || παίζουν όλα τα ποτήρια ή να πάρω μερικά;». (Ακολουθούν 243 φρ.)

- αυτό δεν το παίζουν ούτε οι πυροσβέστες, βλ. λ. [πυροσβέστης](#).

- αυτό δεν το παίζουν ούτε οι φυλακισμένοι, βλ. λ. [φυλακισμένος](#).

- δε με παίζουν, με απομονώνουν από την παρέα, δε με συναναστρέφονται: «απ' τη μέρα που έμαθαν πως έμπλεξε με τα ναρκωτικά δεν τον παίζουν κι έχει μείνει ολομόναχος». Συνών. *μ' έχουν στη δίαιτα*.

- δεν είναι παίξε γέλασε, η περίπτωση είναι πολύ σοβαρή: «πρέπει να οργανωθούμε πάρα πολύ καλά, γιατί αυτή η δουλειά που αναλάβαμε δεν είναι παίξε γέλασε». (Τραγούδι: άσε τα θαύματα τη μάσκα πέταξε, εδώ είναι Βαλκάνια, **δεν είναι παίξε γέλασε**).

- δεν ξέρω τι ρόλο παίζει, βλ. λ. [ρόλος](#).

- δεν παίζει (κανένα) ρόλο, βλ. λ. [ρόλος](#).

- δεν παίζουμε πεντόβολα, βλ. λ. [πεντόβολα](#).

- δεν παίζουμε ποιος θα κατουρήσει πιο μακριά, βλ. λ. [κατουρώ](#).

- δεν παίζουμε σπιτάκια, βλ. λ. [σπιτάκι](#).

- δεν παίζουμε (τα) κότσια, βλ. λ. [κότσι](#).
- δεν παίζουμε την τυφλόμυγα, βλ. λ. [τυφλόμυγα](#).
- δεν παίζουμε (τις) αμάδες, βλ. λ. αμάδα.
- δεν παίζουμε τις καβάλες, βλ. λ. [καβάλα](#).
- δεν παίζουμε τις κούκλες, βλ. λ. [κούκλα](#).
- δεν παίζουμε τις κουμπάρες, βλ. λ. [κουμπάρα](#).
- δεν παίζουμε τις πούτσες, βλ. λ. [πούτσα](#).
- δεν παίζουμε τις ψωλές, βλ. λ. [ψωλή](#).
- δεν παίζουμε το α μπε μπαμπλόν, βλ. λ. α μπε μπαμπλόν.
- δεν παίζουμε το ένι μένι ντουντουμένι, βλ. λ. [ένι μένι ντουντουμένι](#).
- δεν παίζουμε το τσινκοκολέτα, βλ. λ. [τσινκοκολέτα](#).
- δεν παίζω, **α.** μιλώ πολύ σοβαρά, δεν αστειεύομαι: «πρόσεξε καλά αυτά που θα σου πω, γιατί δεν παίζω». **β.** ενεργώ με μεγάλη σοβαρότητα, με πολλή περίσκεψη: «σε θέματα εμπορίου δεν παίζει, γιατί δεν έχει σκοπό να χάσει λεφτά». **γ.** ενεργώ δυναμικά, σκληρά: «μην κάνεις πολλά αστεία μαζί του, γιατί δεν παίζει ο άνθρωπος και θα στις βρέξει». **δ.** δε δέχομαι τους όρους που θέτει κάποιος, αρνούμαι να συνεχίσω κατ' αυτόν τον τρόπο: «α, δεν παίζω, γιατί αλλιώς μου τα 'χεις πει στην αρχή». **ε.** (χαδιάρικα ή παραπονιάρικα) δε μου συμπεριφέρεται σωστά, αρνείται να πραγματοποιήσει κάτι που μου υποσχέθηκε ή να μου κάνει κάποιο χατίρι: «δεν παίζω, μου 'χες τάξει ότι σήμερα θα πηγαίναμε εκδρομή || δεν παίζω, πού 'ναι το δαχτυλίδι που μου υποσχέθηκες;». Από το λεξιλόγιο των μικρών παιδιών που, όταν σε κάποιο παιχνίδι τους θυμώνουν, γιατί δεν τους γίνεται μια χάρη ή παραχώρηση, πεισμώνουν και απειλούν ότι θα πάσουν να συμμετέχουν, ότι θα βγουν από αυτό.
- δεν τον παίζουμε, δεν τον κάνουμε παρέα, δεν τον συναναστροφόμαστε, δεν έχουμε αλισβερίσι μαζί του: «είναι πολύ στραβόξυλο, γι' αυτό κι εμείς δεν τον παίζουμε».
- εγώ τι ρόλο παίζω; βλ. λ. [ρόλος](#).
- εδώ είναι Βαλκάνια, δεν είναι παίζε γέλασε, βλ. λ. [Βαλκάνια](#).
- εμείς τι κάνουμε, (τις) αμάδες (σπιτάκια, τα κότσια, την τυφλόμυγα, τις καβάλες, τις κούκλες, τις κουμπάρες, τις πούτσες, τις ψωλές, το α μπε μπαμπλόν, το γγέω Βαγγέω, το ένι μένι ντουντουμένι, το κουπεπέ, το τσινκοκολέτα) παίζουμε; βλ. αντίστοιχα λήμματα.
- έπαιξα, έχασα, βλ. λ. [χάνω](#).
- η κοιλιά μου παίζει βιολί, βλ. λ. [κοιλιά](#).
- η κοιλιά μου παίζει μαντολίνο, βλ. λ. [κοιλιά](#).
- η κοιλιά μου παίζει μπασαβιόλα, βλ. λ. [κοιλιά](#).
- η κοιλιά μου παίζει ταμπουρά, βλ. λ. [κοιλιά](#).
- η κοιλιά μου παίζει ταμπούρλο, βλ. λ. [κοιλιά](#).

- θα μας (μου) τον (την, το) παίζεις (ενν. τον πούτσο, τον ψώλο, την πούτσα, την ψωλή, το πέος, το καυλί), δε σε φοβάμαι, δε σε υπολογίζω, δεν μπορείς να μου κάνεις το παραμικρό (το μόνο δηλ. που θα μπορέσεις να μου κάνεις, είναι να παίζεις με τον πούτσο μου, να μου τραβήξεις μαλακία): «αν έχεις την εντύπωση πως θα μπορέσεις να μου κάνεις κάτι κακό, σε πληροφορώ πως θα μου τον παίζεις». Ο πλ. και όταν το άτομο μιλάει μόνο για τον εαυτό του·

- θέλει η κυρά μου και παίζουν τα γατιά της, βλ. λ. [γατί](#)·

- κάποιον ρόλο παίζουμε κι εμείς, βλ. λ. [ρόλος](#)·

- κι εμείς τι ρόλο παίζουμε! βλ. λ. [ρόλος](#)·

- μας έπαιξαν βρόμικα, βλ. λ. βρόμικος·

- μας έπαιξαν καθαρά, βλ. λ. [καθαρός](#)·

- μας έπαιξε βρόμικα, βλ. λ. βρόμικος·

- μας έπαιξε καθαρά, βλ. λ. [καθαρός](#)·

- μας παίζανε μονότερμα, βλ. λ. [μονότερμα](#)·

- μας παίζει μονότερμα, βλ. λ. [μονότερμα](#)·

- μας παίζει τον παπά ή μου παίζει τον παπά, βλ. λ. [παπάς](#)·

- μας την έπαιξε ή μου την έπαιξε, **α.** με ξεγέλασε, με εξαπάτησε: «με βρήκε μπόσικο και μου την έπαιξε». **β.** δεν μπόρεσε να μου κάνει το παραμικρό κακό: «έλεγε πως θα με δείρει, αλλά, μόλις συναντηθήκαμε, μας την έπαιξε». **γ.** (ιδίως για γυναίκα) μου τράβηξε μαλακία: «επειδή είχε τα ρούχα της και δεν μπορούσα να την πηδήξω, την έβαλα και μου την έπαιξε». Ο πλ. και όταν το άτομο μιλάει μόνο για τον εαυτό του· βλ. και φρ. του τις έπαιξε·

- με παίζει, **α.** (και για τα δυο φύλα, ιδίως για γυναίκα) ερωτοτροπεί μαζί μου από κάποια απόσταση, ανταποκρίνεται στα ερωτικά μου νεύματα. (Λαϊκό τραγούδι: στο διπλανό τραπέζι ένα κορμί **με παίζει**). **β.** με κοροϊδεύει, με εμπαίζει: «με παίζει ολόκληρο μήνα και με πηγαίνει συνέχεια από αύριο σε αύριο για να μου δώσει τα λεφτά»·

- με παίζουν μπαλαντέρ, βλ. λ. [μπαλαντέρ](#)·

- με παίζουν πάσα πάσα, βλ. λ. [πάσα](#)·

- μην παίζεις με τα σίδερα! βλ. λ. [σίδερο](#)·

- μην παίζεις με τη φωτιά! βλ. λ. [φωτιά](#)·

- μου 'παιξε άσχημο παιχνίδι, βλ. λ. [παιχνίδι](#)·

- μου 'παιξε ματσαράγκα, βλ. λ. [ματσαράγκα](#)·

- μου 'παιξε παιχνίδι, βλ. λ. [παιχνίδι](#)·

- μου 'παιξε σκληρό παιχνίδι, βλ. λ. [παιχνίδι](#)·

- μου 'παιξε χοντρό παιχνίδι, βλ. λ. [παιχνίδι](#)·

- *μπορώ να παίξω; (κάτι), (στη νεοαργκό) μπορώ να το χρησιμοποιήσω(;)· «μπορώ να παίξω αυτό το ποτήρι; || μπορώ να παίξω λίγο τον αναπτήρα σου;»·*
- *ο Εβραίος παίζει λαχείο κι όχι λαχεία, βλ. λ. [Εβραίος](#)·*
- *ο παίζων χάνει και ο πίνων μεθάει, λαϊκό απόφθεγμα για τις βλαβερές συνέπειες της χαρτοπαιξίας, του τζόγου, καθώς και της οινοποσίας·*
- *όποιος παίζει με τα σπέρτα, καίγεται, βλ. λ. [σπίρτο](#)·*
- *όποιος παίζει με τη φωτιά, καίγεται, βλ. λ. [φωτιά](#)·*
- *όποιος παίζει με το γάιδαρο, κλοτσιές θα φάει, βλ. λ. [γάιδαρος](#)·*
- *όπως του παίζουν, χορεύει, βλ. συνηθέστ. όπως του βαρούν, χορεύει, λ. βαρώ·*
- *όταν φύγει ο γάτος απ' την τρύπα, παίζει ο ποντικός την αλφαβήτα, βλ. λ.γάτος·*
- *όχι παίζουμε! βλ. λ. [όχι](#)·*
- *παίζει ακόμη με τις κούκλες, βλ. λ. [κούκλα](#)·*
- *παίζει βρόμικο παιχνίδι, βλ. λ. [παιχνίδι](#)·*
- *παίζει για την εξέδρα, βλ. λ. [εξέδρα](#)·*
- *παίζει για την κερκίδα, βλ. λ. [κερκίδα](#)·*
- *παίζει διπλό παιχνίδι, βλ. λ. [παιχνίδι](#)·*
- *παίζει διπλό ρόλο, βλ. λ. [ρόλος](#)·*
- *παίζει ζάρια, βλ. λ. ζάρι·*
- *παίζει κωμωδία, βλ. λ. [κωμωδία](#)·*
- *παίζει λόρδα ή παίζει μια λόρδα! βλ. λ. λόρδα·*
- *παίζει με δυο καρδιές, βλ. λ. [καρδιά](#)·*
- *παίζει με τα νεύρα μου, βλ. λ. νεύρο·*
- *παίζει με τον πόνο μου, βλ. λ. πόνος·*
- *παίζει μόνος του μπάλα, βλ. λ. [μπάλα](#)·*
- *παίζει παιχνίδι στην πλάτη μου, βλ. λ. [παιχνίδι](#)·*
- *παίζει ρόλο διπρόσωπο, βλ. λ. [ρόλος](#)·*
- *παίζει σ' άλλη ταινία, βλ. λ. [ταινία](#)·*
- *παίζει σε διπλό ταμπλό ή το παίζει σε διπλό ταμπλό, βλ. λ. [ταμπλό](#)·*
- *παίζει σε δυο ταμπλό ή το παίζει σε δυο ταμπλό, βλ. λ. [ταμπλό](#)·*

- παίζει στ' άλογα, βλ. λ. άλογο·
- παίζει τη βεντέτα, βλ. λ. [βεντέτα](#)<sup>2</sup>·
- παίζει τη ντίβα, βλ. λ. ντίβα·
- παίζει τις κάλτσες του, βλ. λ. κάλτσα·
- παίζει το μάτι μου, βλ. λ. [μάτι](#)·
- παίζει το μάτι του (της), βλ. λ. [μάτι](#)·
- παίζει το πετσάκι του, βλ. λ. [πετσάκι](#)·
- παίζει το ρόλο του φούρναρη, βλ. λ. [φούρναρης](#)·
- παίζει το τρίτο το μακρύτερο, βλ. λ. τρίτος·
- παίζει φάση, βλ. λ. φάση·
- παίζουμε καρπαζιές, βλ. λ. καρπαζιά·
- παίζουμε κοκονίδια, βλ. λ. κοκονίδι·
- παίζουμε κωλιές, βλ. λ. κωλιά·
- παίζουμε ξύλο, βλ. λ. [ξύλο](#)·
- παίζουμε στο πάτσι ή παίζουμε το πάτσι, βλ. λ. πάτσι·
- παίζουμε σφαλιάρες, βλ. λ. [σφαλιάρα](#)·
- παίζουμε την κολοκυθιά, βλ. λ. [κολοκυθιά](#)·
- παίζουμε κρυφτούλι ή παίζουμε το κρυφτούλι, βλ. λ. κρυφτούλι·
- παίζουμε τις κυρίες; βλ. λ. [κυρία](#)·
- παίζουμε ψιλό παιχνίδι, βλ. λ. [παιχνίδι](#)·
- παίζουν μπιλιάρδο στην πλάτη μου, βλ. λ. [μπιλιάρδο](#)·
- παίζουν με τις φανέλες, βλ. λ. [φανέλα](#)·
- παίζουν σκάκι στην πλάτη μου, βλ. λ. σκάκι·
- παίζω άμυνα, βλ. λ. άμυνα·
- παίζω ανοιχτά, βλ. λ. [ανοιχτός](#)·
- παίζω για τη φανέλα ή παίζω για τη φανέλα μου, βλ. λ. [φανέλα](#)·
- παίζω εκτός έδρας, βλ. λ. έδρα·
- παίζω εντός έδρας, βλ. λ. έδρα·

- παίζω επίθεση, βλ. λ. επίθεση·
- παίζω θέατρο, βλ. λ. θέατρο·
- παίζω καθαρά, βλ. λ. [καθαρός](#)·
- παίζω καρεκλιές, βλ. λ. καρεκλιά·
- παίζω κουκλοθέατρο, βλ. λ. κουκλοθέατρο·
- παίζω λαχεία, βλ. λ. [λαχείο](#)·
- παίζω μ' ανοιχτά χαρτιά, βλ. λ. [χαρτί](#)·
- παίζω μαλακία, βλ. λ. [μαλακία](#)·
- παίζω μάνα ή παίζω τη μάνα, βλ. λ. [μάνα](#)·
- παίζω με γερά χαρτιά ή παίζω με γερό χαρτί, βλ. λ. [χαρτί](#)·
- παίζω με κλειστά χαρτιά, βλ. λ. [χαρτί](#)·
- παίζω με τα αισθήματα (κάποιου), βλ. λ. αίσθημα·
- παίζω με τα κανάλια, βλ. λ. κανάλι·
- παίζω με τα λόγια, βλ. λ. λόγος·
- παίζω με τη φωτιά, βλ. λ. [φωτιά](#)·
- παίζω με τις λέξεις, βλ. λ. λέξη·
- παίζω με το πουλάκι μου, βλ. λ. [πουλάκι](#)·
- παίζω με το πουλί μου, βλ. λ. πουλί·
- παίζω μια ζαριά (κάτι), βλ. λ. ζαριά·
- παίζω μπάλα, βλ. λ. [μπάλα](#)·
- παίζω μπάσαβιόλα, βλ. λ. μπάσαβιόλα·
- παίζω παιχνίδι, βλ. λ. [παιχνίδι](#)·
- παίζω πασιέντζες, βλ. λ. πασιέντζα·
- παίζω πεντόβολα, βλ. λ. πεντόβολο·
- παίζω πιστολίδι, βλ. λ. πιστολίδι·
- παίζω πόλεμο, βλ. λ. πόλεμος·
- παίζω ρόλο, βλ. λ. [ρόλος](#)·
- παίζω σόλο μαντολίνο, βλ. λ. μαντολίνο·

- παίζω σπιτάκια, βλ. λ. [σπιτάκι](#).
- παίζω σπουδαίο ρόλο, βλ. λ. [ρόλος](#).
- παίζω στα τελικά, βλ. λ. τελικός.
- παίζω στην άμυνα, βλ. λ. άμυνα.
- παίζω στην έδρα μου, βλ. λ. έδρα.
- παίζω στην επίθεση, βλ. λ. επίθεση.
- παίζω στο γήπεδό μου, βλ. λ. γήπεδο.
- παίζω στο κέντρο, βλ. λ. κέντρο.
- παίζω στον τελικό, βλ. λ. τελικός.
- παίζω τα κότσια, βλ. λ. [κότσι](#).
- παίζω τα λεφτά μου, βλ. λ. λεφτά.
- παίζω τη ζωή μου, βλ. λ. [ζωή](#).
- παίζω τη ζωή μου κορόνα γράμματα, βλ. λ. [ζωή](#).
- παίζω τη θέση μου, βλ. λ. θέση.
- παίζω τη ρεβάνς, βλ. λ. ρεβάνς.
- παίζω την τυφλόμυγα, βλ. λ. [τυφλόμυγα](#).
- παίζω (τις) αμάδες, βλ. λ. αμάδες.
- παίζω τις καβάλες, βλ. λ. [καβάλα](#).
- παίζω τις κούκλες, βλ. λ. [κούκλα](#).
- παίζω τις κουμπάρες, βλ. λ. [κουμπάρα](#).
- παίζω τις πούτσες, βλ. λ. [πούτσα](#).
- παίζω τις ψωλές, βλ. λ. [ψωλή](#).
- παίζω το α μπε μπαμπλόν, βλ. λ. α μπε μπαμπλόν.
- παίζω το ένι μένι ντουντουμένι, βλ. λ. [ένι μένι ντουντουμένι](#).
- παίζω το κεφάλι μου (κορόνα γράμματα), βλ. λ. κεφάλι.
- παίζω το κουπεπέ, βλ. λ. κουπεπέ.
- παίζω το μέλλον μου, βλ. λ. μέλλον.
- παίζω το παιχνίδι μου, βλ. λ. [παιχνίδι](#).

- παίζω το παιχνίδι του, βλ. λ. [παιχνίδι](#).
- παίζω το πουλάκι, βλ. λ. [πουλάκι](#).
- παίζω το πουλί μου, βλ. λ. πουλί.
- παίζω το ρόλο μου, βλ. λ. [ρόλος](#).
- παίζω το τελευταίο μου χαρτί, βλ. λ. [χαρτί](#).
- παίζω το τομάρι μου, βλ. λ. τομάρι.
- παίζω το τσινκοκολέτα, βλ. λ. [τσινκοκολέτα](#).
- παίζω το τσουτσούνι μου, βλ. λ. [τσουτσούνι](#).
- παίζω το χαρτί μου, βλ. λ. [χαρτί](#).
- παίζω τον παπά, βλ. λ. [παπάς](#).
- παίζω τον πρώτο ρόλο, βλ. λ. [ρόλος](#).
- παίξαμε γροθιές, βλ. λ. γροθιά.
- παίξαμε κλοτσιές, βλ. λ. κλοτσιά.
- παίξαμε μποξ, βλ. λ. μποξ.
- παίξαμε μπουνιές, βλ. λ. μπουνιά.
- παίξαμε ξύλο, βλ. λ. [ξύλο](#).
- παίξε μπάλα, βλ. λ. [μπάλα](#).
- παίξτε μπάλα ρεεε! βλ. λ. [μπάλα](#).
- ποιο μάτι μου παίζει; βλ. λ. [μάτι](#).
- πού το παίζει αυτό το έργο; βλ. λ. [έργο](#).
- τα παιδιά παίζει. (η γνωστή αττική σύνταξη) δεν κάνει τίποτα, δεν κάνουμε τίποτα, χάνει τον καιρό του, χάνουμε τον καιρό μας, τεμπελιάζει, τεμπελιάζουμε: «εμείς σκοτωνόμαστε στη δουλειά κι από κει τα παιδιά παίζει».
- τα παίζω (ενν. τα λεφτά μου), έχω τη μανία να παίζω τα λεφτά μου σε τυχερά παιχνίδια, ιδίως σε χαρτοπαίγνιο: «ό,τι λεφτά βγάζει το μήνα απ' τη δουλειά του, πάει και τα παίζει» βλ. κ. φρ. τα 'παιξα.
- τα παίζω κορόνα γράμματα ή το παίζω κορόνα γράμματα, βλ. λ. [κορόνα](#).
- τα παίζω μονά ζυγά ή το παίζω μονά ζυγά, βλ. λ. [μονός](#).
- τα παίζω όλα για όλα ή το παίζω όλα για όλα, βλ. λ. [όλος](#).
- τα 'παιξα ή τα 'χω παίζει, **α.** τρόμαξα, φοβήθηκα υπερβολικά: «μόλις τον είδα να τραβάει μαχαίρι, τα 'παιξα».
- β.** ένιωσα μεγάλη έκπληξη, έμεινα εμβρόντητος: «τα 'παιξα, μόλις τον είδα να κυκλοφορεί με τέτοια



αυτοκινητάρα». **γ.** κουράστηκα υπερβολικά, πνίγηκα στη δουλειά: «μου προέκυψε μεγάλο μανίκι η τάδε υπόθεση και τα 'παιξα, για να την καταφέρω». **δ.** τρελάθηκα, δεν ξέρω τι μου γίνεται: «έχω τόσα πολλά προβλήματα, που τα 'χω παίξει». Πολλές φορές, για περισσότερη έμφαση η φρ. κλείνει με το κανονικά·

- τα 'παιξε ή τα 'χει παίξει, (για μηχανήματα ή αντικείμενα) χάλασε, καταστράφηκε: «έτρεχα με τ' αυτοκίνητο όλη τη μέρα μέσα στα χωράφια, ώσπου τα 'παιξε || καθόμουν ήσυχα κι έβλεπα τηλεόραση και ξαφνικά τα 'παιξε || πρέπει ν' αγοράσω καινούριο πλυντήριο, γιατί αυτό που έχω τα 'χει παίξει». Πολλές φορές, για περισσότερη έμφαση η φρ. κλείνει με το κανονικά·

- τα 'παιξε στα ζάρια, βλ. λ. ζάρι·

- την κολοκυθιά παίζουμε; βλ. λ. [κολοκυθιά](#)·

- τι νόμισες, πεντόβολα παίζουμε; ή τι νόμισες, σπιτάκια παίζουμε; ή τι νόμισες, (τα) κότσια παίζουμε; ή τι νόμισες, την τυφλόμυγα παίζουμε; ή τι νόμισες, (τις) αμάδες παίζουμε; ή τι νόμισες, τις καβάλες παίζουμε; ή τι νόμισες, τις κούκλες παίζουμε; ή τι νόμισες, τις κουμπάρες παίζουμε; ή τι νόμισες, τις πούτσες παίζουμε; ή τι νόμισες, τις ψωλές παίζουμε; ή τι νόμισες, το α μπε μπαμπλόν παίζουμε; ή τι νόμισες, το ένι μένι ντουντουμένι παίζουμε; ή τι νόμισες, το κουπεπέ παίζουμε; ή τι νόμισες, το τσινκοκολέτα παίζουμε; βλ. αντίστοιχα λήμματα·

- τι παιχνίδι παίζει; βλ. λ. [παιχνίδι](#)·

- τι ρόλο παίζει; βλ. λ. [ρόλος](#)·

- τις κούκλες παίζατε; βλ. λ. [κούκλα](#)·

- τις κουμπάρες παίζατε; βλ. λ. [κουμπάρα](#)·

- το παίζει, **α.** προσποιείται, υποκρίνεται: «κατά βάθος θέλει πάρα πολύ να μπει στην παρέα μας, αλλά το παίζει αδιάφορος». (Λαϊκό τραγούδι: γνώρισα μια παντρεμένη που γουστάρει τη στολή και στον άντρα της **το παίζει** λούφα και παραλλαγή). **β.** έχει υιοθετήσει ψεύτικο, επιτηδευμένο στιλ, όχι φυσικό, προσποιείται πως είναι κάτι: «ωραίος γκόμενος, δε λέω, αλλά το παίζει πολύ και χάνει»·

- το παίζει άνετος, βλ. λ. άνετος·

- το παίζει αφασία, βλ. λ. αφασία·

- το παίζει βαρύ πεπόνι, βλ. λ. πεπόνι·

- το παίζει βαρύς, βλ. λ. βαρύς·

- το παίζει βεντέτα, βλ. λ. [βεντέτα](#)<sup>2</sup>·

- το παίζει γούστο γουστίνo, βλ. λ. γούστο·

- το παίζει δίπορτο, βλ. λ. δίπορτο·

- το παίζει εξουσία, βλ. λ. εξουσία·

- το παίζει ερωτύλος, βλ. λ. ερωτύλος·

- το παίζει ζετέμ, βλ. λ. ζετέμ·

- το παίζει καμπαλέρος, βλ. λ. καμπαλέρος·

- το παίζει κάπως, βλ. λ. κάπως·

- το παίζει κουλ, βλ. λ. κουλ·
- το παίζει κυρία, βλ. λ. [κυρία](#)·
- το παίζει κυριλέ, βλ. λ. κυριλέ·
- το παίζει μάγκας, βλ. λ. [μάγκας](#)·
- το παίζει μεγάλος και τρανός, βλ. λ. μεγάλος·
- το παίζει μπεμπέκα, βλ. λ. μπεμπέκα·
- το παίζει μπρούκλης, βλ. λ. μπρούκλης·
- το παίζει ντίβα, βλ. λ. ντίβα·
- το παίζει ντιμπσφίρικ, βλ. λ. [ντιμπσφίρικ](#)·
- το παίζει ντούμπλεξ, βλ. λ. ντούμπλεξ·
- το παίζει παιδούλα, βλ. λ. [παιδούλα](#)·
- το παίζει παράγοντας, βλ. λ. παράγοντας·
- το παίζει σόλο, βλ. λ. σόλο·
- το παίζει σταρ, βλ. λ. σταρ·
- το παίζει στιλάκι, βλ. λ. [στιλάκι](#)·
- το παίζει στο έτσι στιλ, βλ. λ. στιλ·
- το παίζει τζέντλεμαν, βλ. λ. τζέντλεμάν·
- το παίζει φίρμα, βλ. λ. φίρμα·
- το παίζει φρικιό, βλ. λ. φρικιό·
- το παίζει χάπι, βλ. λ. χάπι·
- το παίζει ψυχεδέλεια, βλ. λ. [ψυχεδέλεια](#)·
- το παίζουν ο κακός κι ο καλός μπάτσος, βλ. λ. [μπάτσος](#)·
- το παίζω διπλό, (για προπό) βλ. λ. [διπλό](#)·
- το παίζω τριπλό, (για προπό) βλ. λ. [τριπλό](#)·
- το (την, τα) παίζω στα δάχτυλά (μου), βλ. λ. [δάχτυλο](#)·
- το (την, τα) παίζω στα χέρια (μου), βλ. λ. [χέρι](#)·
- το παίξε παίξε, φέρνει και το μπήξε μπήξε, βλ. λ. μπήγω·
- τον (την, το) παίζω (ενν. τον πούτσο, τον ψώλο, την πούτσα, την ψωλή, το πέος, το καυλί), **α.** δεν κάνω τίποτα,

χάνω τον καιρό μου, τεμπελιάζω: «εμείς σκοτωνόμαστε στη δουλειά κι αυτός κάθεσαι και τον παίζει». **β.** τραβώ μαλακία, μαλακίζομαι, αυνανίζομαι: «όταν έχει καιρό να πάει με γυναίκα, κάθεσαι και τον παίζει»·

- τον παίζει όπως η γάτα το ποντίκι, βλ. λ. [γάτα](#)·

- τον παίζουμε, τον κοροϊδεύουμε: «γιατί τον παίζετε τον άνθρωπο;»·

- τον παίζω στα δάχτυλά (μου), βλ. λ. [δάχτυλο](#)·

- τον παίζω στα χέρια ή τον παίζω στο χέρι, βλ. λ. [χέρι](#)·

- του παίζω μια δουλειά, βλ. λ. δουλειά·

- του τις έπαιξε (ενν. τις μπάτσες, τις μπουνιές, τις σφαλιάρες κ.λπ.), τον έδειρε, τον ξυλοκόπησε: «αφού δεν έπαιρνε με το καλό, τους τις έπαιξε κι ησύχασε»·

- τους παίζαμε στα καρέ τους, (στη γλώσσα του ποδοσφαίρου), βλ. λ. [καρέ](#).

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας